

SENTÈNCIA 98-35 DE 23 DE JUNY DE 1998

CASS. PENSIÓ DE VIDUÏTAT. En cas de divorci, s'ha de reconèixer la prestació proporcionalment al temps de convivència. La pensió de reversió es calcula en funció de l'assegurança vellesa i no de la pensió d'invalidesa.

Ponent: M.I. Sr. Albert Andrés Pereira

ANTECEDENTS DE FET

1.- La sentència de data 16 de desembre de 1997 de la Secció Administrativa de la Batllia, a la qual es fa expressa referència quant a l'exposició de fets i les al·legacions de les parts, va desestimar la demanda formulada per la Sra. Teresa M.P. contra la Caixa Andorrana de Seguretat Social, mitjançant la qual demanava que li fos atorgada una pensió de reversió, per un import equivalent al 45'83 per cent de la pensió d'invalidesa que rebia el seu ex espòs, determinat en proporció al temps de convivència amb el mateix, a l'empara de l'article 42 del Reglament Tècnic de la CASS.

2.- Disconforme l'actora amb aquesta sentència, va interposar recurs d'apel·lació el 23 de gener de 1998, el qual fou formalitzat davant d'aquest Tribunal Superior de Justícia el 24 de febrer següent. El recurs es fonamenta en que, malgrat trobar-se divorciada de l'assegurat en el moment de produir-se el decés d'aquest, ostenta el dret a rebre una pensió de reversió calculada proporcionalment al temps en que van conviure. En segon lloc, sol·licita que l'import de la pensió es determini sobre la base de la prestació d'invalidesa que l'assegurat rebia en el moment de la seva mort.

3.- Es va donar trasllat del recurs d'apel·lació a la Caixa Andorrana de Seguretat Social, la qual el va contestar mitjançant escrit presentat el 12 de maig de 1998, en que sol·licita la desestimació del recurs, ja que considera que la sentència apel·lada ha fet una adequada interpretació de les normes aplicables al cas. A més, s'oposa subsidiàriament a la pretensió de que l'import de la pensió es calculi sobre la base de la invalidesa que rebia l'assegurat, ja que només seria procedent en base als punts de vellesa adquirits.

4.- En haver estat acordada la substitució de la vista oral pel tràmit de conclusions, les parts van presentar els corresponents escrits, en els quals van

donar per reproduïts els arguments que havien exposat en els escrits d'al·legacions anteriorment presentats.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- La Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia és competent per a conèixer del present recurs, segons l'article 39,3 de la Llei Qualificada de la Justícia.

Segon.- L'objecte d'aquest recurs consisteix en determinar si l'actora, que estava divorciada de l'assegurat Sr. L.C. en la data en que aquest va traspasar, té dret a rebre una pensió de reversió calculada a prorrata del temps en que ambdós van conviure.

Convé recordar que aquesta qüestió ja fou abordada en la sentència d'aquesta Sala núm. 96-11 de 6 de març de 1996 (CASS c. F.), en la qual es va reconèixer aquest dret a la pensió de reversió, adquirit durant el període en que els esposos van estar casats, a conseqüència de la durada de la vida en comú.

La sentència apel·lada considera que l'article 42 del Reglament Tècnic només es refereix al vidu o vídua sobrevivent, amb exclusió de les persones que han vist dissolt el vincle conjugal per divorci, i la Caixa Andorrana de Seguretat Social sosté que el reconeixement de la pretensió de l'actora resultaria contrària a la finalitat pretesa per l'esmentat precepte, que és la de compensar la manca d'ingressos derivada de la mort de l'assegurat.

Si bé aquest és òbviament un dels objectius de la pensió de reversió, cal tenir igualment en compte, en una interpretació teològica de la norma, altres circumstàncies que integren la *ratio legis* de l'article 42 del Reglament Tècnic: **a)** la compensació dels perjudicis econòmics derivats de l'òbit de l'assegurat no és l'única raó determinant de la pensió, com succeeix quan la situació econòmica del beneficiari resulta més acomodada que la d'aquell, i no per això resulta menys procedent el reconeixement de la prestació; **b)** encara que el divorci produeix la dissolució del règim econòmic matrimonial, no per això desapareixen totalment les conseqüències econòmiques derivades del vincle extingit, com és el cas de la pensió compensatòria atorgada a favor del cònjuge que experimenta un desequilibri financer en relació a l'altre, i **c)** la pensió de reversió s'atribueix igualment en raó de la convivència que han mantingut els consorts, amb la consegüent dedicació als fins del matrimoni, que en molts casos comporta una important alteració de la situació personal anterior, com succeeix quan un dels cònjuges abandona l'exercici d'una activitat retribuïda per a dedicar-se de forma

exclusiva a l'atenció de la família, cosa que justifica que la normativa de seguretat social li atribueixi una prestació econòmica de reversió al produir-se la mort del cònjuge, amb independència de que, mentrestant, s'hagi dissolt el vincle matrimonial per divorci. En aquests casos, però, el reconeixement de la petició ha de ser proporcional al temps de convivència, com ja va declarar aquesta Sala en la sentència núm. 96-11 abans esmentada.

Tercer.- Pel que fa al *quantum* de la prestació a que té dret la interessada, convé recordar que la sentència d'aquesta Sala núm. 97-40, de 18 de novembre de 1997 (CASS c. D.), va declarar que "l'article 42 del Reglament Tècnic només regula les modalitats de reversió de les pensions d'assegurança vellesa. En efecte, aquest article es refereix expressament a les "pensions definides en l'article 35" i aquest últim text concerneix únicament les pensions d'assegurança vellesa. A més, la pensió d'invalidesa del difunt marit de la demandada no es pot transformar automàticament en una pensió de vellesa ja que no havia arribat a l'edat de 60 anys en el moment del seu decés. Per tant, les condicions previstes a l'article 4 del Reglament d'aplicació núm. 18 no foren complides. Per tant, l'article 42 s'ha d'aplicar literalment i la Sra. (...) té dret a la percepció "d'una pensió de reversió equivalent a la meitat de la pensió que percebia o que hagués correspost a l'assegurat en el moment de la seva mort" (article 42 del Reglament Tècnic) i no a la meitat de la pensió d'invalidesa percebuda pel seu marit".

Aplicant en aquest cas els anteriors criteris, ja que es tracta d'una situació de fet equiparable, s'ha de concloure que la pensió de reversió ha de ser calculada en base als punts de vellesa adquirits per l'assegurat.

En conseqüència, el present recurs d'apel·lació ha de ser estimat parcialment, en els termes que es dirà a la part dispositiva d'aquesta resolució.

DECISIÓ

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Superior de Justícia, Sala Administrativa, en nom del poble andorrà, decideix:

- Estimar parcialment el recurs d'apel·lació formulat per la Sra. Teresa M.P. contra la sentència de la Secció Administrativa de la Batllia de 16 de desembre de 1997, la qual es revoca, i en conseqüència s'estima en part la demanda inicialment formulada per la demandant contra les resolucions de la Caixa Andorrana de Seguretat Social de data 17 d'abril i 30 de maig de 1997, les quals s'anul·len per no ser ajustades a Dret.

- Declarar el dret de l'actora a percebre una pensió de reversió calculada sobre la base de la prestació de vellesa que hagués correspost al seu antic cònjuge d'acord amb els punts adquirits, a prorrata del temps de durada del matrimoni, i això amb efectes des de la data de la seva sol·licitud inicial davant la CASS.

Aquesta sentència és ferma i executiva.

Manem que una vegada s'hagi complert el que disposa l'article 76 de la Llei de la Jurisdicció Administrativa i Fiscal es lliurin els autes originals amb la certificació d'aquesta sentència al Tribunal de Batlles, Secció Administrativa del qual procedien, i que s'arxivin les actuacions del Tribunal.